IZDAJA CP »GORENJSKI TISK« UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR · GLAVNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK · ODGOVORNI UREDNIK GREGOR KOCIJAN · TEL. UREDNIŠTVO IN UPRAVA 21-90, GLAVNI UREDNIK 24-75 · TEKOČI RAČUN PRI NARODNI BANKI V KRANJU 607-11-1-135

LETO XV. KRANJ, PONEDELJEK, 15. OKTOBRA 1962 ŠT. 119

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK OD 1 JANUARJA 1956 KOT POLTEDNIK OD 1. JANUARJA 1960 TRIKRAT TEDENSKO OB PONEDELJKIH, SREDAH IN SOBOTAH LETNA NAROČNINA 1300 DIN MESEČNA NAROČNINA 110 DIN POSAMEZNA ŠTEVILKA 20 DIN

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Načrti so pripravljeni

Pretekli petek je bila v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri je bilo govora o problematiki s področja prometa. Nekatere najaktualnejše zadeve je pojasnjeval član IS in republiški sekretar za promet Bojan Polak.

Tovariš Polak je že v uvodu v razgovor poudaril, da so med državljani večkrat povsem neupravičena negodovanja na račun slabih cest oziroma cestnih podjetij, ker je do reorganizacije cestne službe prišlo šele pred devetimi meseci. Podjetja zaradi tega še niso dovolj močna, da bi bila sama lahko kos vsem nalogam, vendar pa so doslej pokazala vso upravičenost reorganizacije.

Odgovori na nekaj aktualnih problemov za Gorenjsko pa so naslednji:

Kako daleč smo z gradnjo nove ceste Ljubljana—Podkoren?

Študije za novo cesto so že končane. Izdelane so že celo štiri podrobnejše variante, kje naj bi potekala cesta. Prav v teh dneh pa je v zaključku že peta varianta, ki se predvsem nanaša na odsek Naklo—Černilec in ki bo verjetno tudi realizirana. Bržkone smo s pripravami tako daleč, da bi se prihodnje leto lahko lotili gradnje prav tega dela ceste, ki je za promet postal že nemogoč, seveda če bodo za to zagotovljena tudi sredstva.

Letos so gradbena dela za novo ljubeljsko cesto potekala nadvse zadovoljivo. Ali lahko tudi prihodnje leto pričakujemo tako hitro gradnjo?

Za letošnjo gradnjo ljubeljske ceste je bilo zagotovljenih precej sredstev, zato tudi ni bilo večjih zastojev pri delu. Precej odprto pa je vprašanje, kako bo z nadaljevanjem gradnje prihodnje leto. Vse kaže, da bodo sredstva za gradnjo ljubeljske ceste v letu 1963 precej manjša, kot so bila doslej.

In kako je z elektrifikacijo gorenjske železnice?

Študija, podrobnejši načrti in podobno je pripravljeno. Odprto pa je vprašanje, če bodo prihodnje leto že sredstva za elektrifikacijo gorenjske železnice. Interesentov za električne železnice je v Jugoslaviji že precej. — B. F.

Še en prizor iz Kranja — ozkega prometnega grla na cesti I. reda Ljubljana—Jesenice. Obetajo pa se boljši časi in če bo prihodnje leto količkaj sreče, bomo že pričeli z gradnjo nove ceste, in sicer za začetek med Naklom in Črnilcem

Razprava o napredni pobudi gorenjskih kulturno - prosvetnih aktivistov

Kulturniki so proti razcepljenosti

Ali enotno vodstvo lahko odpravi sedanje težave in nepravilnosti

Kranj, 13. oktobra — Včerajšnje skupno posvetovanje članov okrajnega sveta za šolstvo, kulturo in prosveto in članov okrajnega plenuma sveta Svobod in prosvetnih društev je bilo namenjeno razpravi o kulturno-prosvetni dejavnosti v našem okraju. Osnovna misel, ki se je prepletala skozi vse obširno uvodno poročilo, je bila, da je kultura pri nas zelo zapostavljena in da so zanjo dana premajhna sredstva. Medtem ko se materialna osnova komun krepi, je denarja za kulturo in prosveto vsako leto manj. Brez materialne osnove pa ni mogoče ustvariti pogojev za delo in tako so tudi uspehi malenkostni. Ob tej ugotovitvi so se zadrževali tudi posamezni govorniki v razpravi, v kateri pa je bilo razen tega največ govora o enotnem vodenju vse kulturno-prosvetne politike v določeni komuni.

Na osnovi dosedanjih izkušenj so že na sestanku v Poljčah ugotavljali, da je delo na kulturno-prosvetnem področju močno neusklajeno, da so sredstva razdrobljena in rezultati majhni. Tako sveti za šolstvo, kulturo in prosveto ter sveti Svobod in drugi organi zaradi omejenih področij in pristojnosti s svojim delom nikoli niso mogli v širino. Zato so že na omenjenem plenumu izdelali zaključek, da je potrebno najti novo organizacijsko obliko, ki bo povezovala prav vse, ki so poklicani, da skrbijo za kulturno-prosvetno življenje v komuni.

To pobudo so govorniki v razpravi pozdravljali in se tudi strinjali z zaključkom, da se priporoči organom v komuni, naj si poiščejo ustrezno novo obliko vodenja. Mnogi so ugotavljali, da enoten organ delo organizacijsko sicer res lahko zelo trudi, vendar le, če bo imel za to primerno materialno osnovo. To pa bo mogoče šele tedaj, ko bo kultura vključena v naš razvoj kot enakopravno področje in bodo zanjo zagotovljena potrebna sredstva, ne pa da bo njihova višina odvisna le od dobre volje ustreznih občinskih organov. — M. S.

Iz razprave Milana Ogrisa na zadnjem zasedanju Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije

Nepopolna urbanistična dokumentacija

Gradbeni okoliši ne zagotavljajo perspektive, ker so premajhni in preveč razdrobljeni

Pretekli torek je zasedala Ljudska skupščina LR Slovenije, na kateri je v razpravi sodeloval tudi poslanec MILAN OGRIS iz Tržiča, ki je podrobneje analiziral stanje glede urbanizma, stanovanjske graditve in komunalnega gospodarstva v našem okraju. Iz njegove razprave povzemamo nekaj najpomembnejših ugotovitev.

Urbanistična dokumentacija na področju okraja je po podatkih, s katerimi razpolagamo, nepopolna, zastarela in niti ni bila sprejeta po predpisanem postopku. Za večino naselij le-te sploh ni in se izvaja gradnja stihijsko, neplansko, če pa je v redu zasnovana, se v praksi ne upošteva in na željo različnih investitorjev — zlasti gospodarskih organizacij — spreminja, ker ne bazira na ustreznih ekonomskih utemeljitvah. — Naša načelna ugotovitev je, da se daje pri izdelavi urbanistične dokumentacije težišče arhitektonski plati, vse premalo pa so obdelani ekonomski, sociološki in prometni elementi. Vzrok temu moramo iskati predvsem v deficitarnosti ustreznih kadrov, ki naj delajo na urbanističnih načrtih, po drugi strani pa ugotavljamo, da so tudi tisti, ki na tem področju delajo, odmaknjeni, zaprti v preozke okvire in nimajo povezave z organi, ki naj bi nakazovali smotrno smer gospodarskega razvoja v posameznih gospodarskih panogah še posebej. Kot negativno ocenjujemo v našem okraju zlasti to, da trenutno še niso obdelane realne razvojne možnosti posameznih krajev in naselij, zato se opravljajo tako gospodarske kot negospodarske gradnje tudi na območjih, za katera še niso obdelani osnovni elementi, ki so potrebni za opredelitev gradbenih okoliševev.

Po podatkih, ki jih imamo, lahko razberemo, da 135.000 prebivavcev okraja prebiva v 446 naseljih. Pred časom so bili v vseh naših občinah sprejeti odloki o zazidljivosti zemljišč, ki pomenijo brez dvoma korak naprej v izgradnji naselij, vendar so bili roki za sestavo le-teh tako kratki, da so se vanje vrinile razne pomanjkljivosti, zlasti glede obsega in števila okoliševev ter števila prebivavstva v posameznih okoliših. Če upoštevamo, da je določenih za 103.000 prebivavcev 141 gradbenih okoliševev, pomeni to, da odpade na posamezni okoliš povprečno 730 prebivavcev. Jasno je, da je taka perspektiva nemogoča, zlasti z vidika izgradnje večjih in gospodarsko močnih industrijskih naselij. Mnenja smo, da vzdrževanje naselij s 50 do 500 prebivavci po vseh urbanističnih

(nadaljevanje na 2. strani)

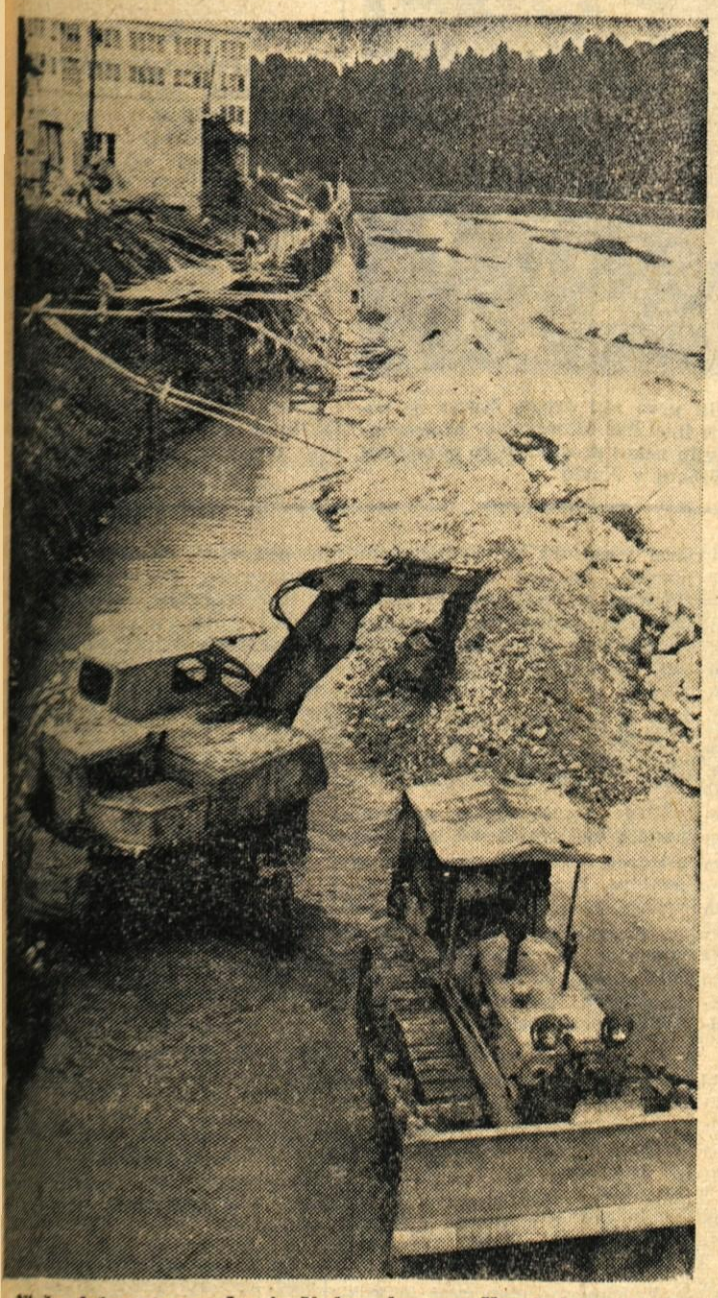

Ni še dolgo tega, ko je Vodna skupnost Kranj dogradila kamenit ščitni nasip ob desnem bregu Save. Pred kratkim je začeta dela pričelo nadaljevati podjetje Projekt. Gre za nadaljevanje tega nasipa ob Tiskanini, kajti prav tu je izpodjedanje brega najmočnejše. S tem objektom si bo tovarna Tiskanina v celoti zaščitila svoje zemljišče. Gradnjo finansirata podjetji Vodna skupnost in Tiskanina

Kmetijske zadruge so začele z odkupom krompirja

Brez odstopanja

Komu se lahko maščuje nepotrebno zadrževanje krompirja? Kmetijski proizvajavci nočejo s krompirjem plačevati davkov — Zakaj je cena sedaj še tako visoka

Stalno ugotavljamo, da je bila letošnja letina krompirja dobra, pa vendar še nikoli do sedaj ni bilo toliko težav z njegovim odkupom kot prav letos. Večina pridelovavcev krompirja je namreč mnenja, da je odkupna cena prenizka, čeprav je skoraj še enkrat večja kot lansko leto. Zato z oddajo krompirja zavlačujejo, po vsej verjetnosti trdno prepričani, da se bo po glavni odkupni sezoni cena močno dvignila in bodo tako mimogrede dosegli večji izkupiček. Zadrževanje pridelka doma jim v veliki meri omogoča primerno vreme, ki dovoljuje shranjevanje krompirja tudi v manj primernih shrambah.

Vendar pa so lastniki ogromnih kupov krompirja precej blizu temu, da naredijo račun brez krčmarja. Na seji sekcije za blagovni promet, gostinstvo in turizem pri okrajni gospodarski zbornici so že ugotavljali, da je povpraševanje po krompirju na Gorenjskem močno padlo, saj so se kupci z juga države letos lahko oskrbeli s potrebnimi količinami tudi v Hrvatski in v Srbiji. Ker pa imamo na Gorenjskem kar 1200 vagonov krompirja več kot ga potrebujemo, se prav lahko zgodi, da bodo takrat, ko naj bi se po izkušnjah iz nekaterih preteklih let cene dvignile, v resnici precej padle. Odkupna cena 20 dinarjev je, namreč najvišja mogoča, nikjer pa ni rečeno, da je ne bi smeli še občutno znižati.

Brez pomislekov lahko trdimo, da si kmetijski proizvajavci lahko privoščijo to zadrževanje pridelka, s katerim so med potrošniki povzročili pravcati preplah, zaradi tega, ker niso v stiski za denar. Zanimivo je, da so nekaterim kmetom zaradi neplačane tretje akontacije hoteli odvzeti ustrezno količino krompirja, vendar je večina takoj »našla« denar.

Ker trgovina razpolaga še z zgodnjim krompirjem, ki ni vezan na določbe o obveznih cenah, je njegova cena nekoliko višja. Prav tako krompir precej drago plačujejo zasebniki, ki se oskrbujejo neposredno pri proizvajavcu. Če jim je prav, da plačajo visoko ceno, jim tega pač nihče ne more preprečiti. Zadruge v Kranju, Cerkljah, v Naklem, v Šenčurju, v Voklem in v Škofji Loki so pred dnevi začele z odkupom po dogovorjenih cenah. Preko Agrarie bodo tako posredovale potrošnikom okoli 200 vagonov krompirja, kolikor zadostuje za ozimnico. Določeno je, naj bi se ta krompir prodajal po ceni od 26 do 30 dinarjev, kar bo odvisno predvsem od prevoza. Tržna inšpekcija zagotavlja, da bodo vsi poskusi zviševanja te cene zakonsko preganjani. Za tekočo potrošnjo krompirja bo po 15. novembru odkuplieno še 200 vagonov krompirja. Za ta krompir bodo cene le toliko višje, kolikor ustreza stroškom skladiščenja.

V teh dneh prihajajo s Poljske v našo državo tudi prvi vagoni poljskega krompirja. — M. S.

Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi

Človek z dvema glavama

Naj kar takoj povem, da vam ne nameravam postreči s kakšno supersenzacijo, ki bi res sodila k temu naslovu, če bi ga hoteli vzeti dobesedno. Ker pa si take stvari prisvaja urednik naše Panorame, se zadovoljimo s skromnejšo zgodbico, ki pa ima zato to odliko, da je resnična in da se je takole ali malce drugače zgodila celo večkrat.

Pred štirimi leti se je Jaka uvrstil med srečne (besedo lahko razumete, kakor vas je volja) lastnike avtomobila. Potem si je po cestah vseh redov in kvalitet nadvse uspešno nabiral na stotine kilometrov. Prijatelji so ga uvrščali med dobre in zanesljive voznike, saj v treh letih vožnje ni pretrpel niti najmanjšega karambola.

Preteklo jesen pa je Jaka doživel prometno nesrečo. Uvrstili so jo med težjo, saj je bilo na vozilu za več kot pol milijona dinarjev škode, voznik (na srečo je bil sam) pa je utrpel zlom roke in zlom lobanje — združen z močnim pretresom možganov. Po treh letih prijetnih skupnih voženj sta se Jaka in njegov avto ločila. Prvega so nezavestnega odpeljali v bolnico, drugega pa v mehanično delavnico. Njuno popravilo je trajalo skoraj enako dolgo — več kot pol leta; za enega na stroške socialnega zavarovanja, za drugega pa na stroške zavarovalnice.

Ko je tehnična komisija pregledala avto, je ugotovila, da je spet sposoben za vožnjo. Jaka je zaprosil tudi za vrnitev vozniškega dovoljenja, češ da se spet čuti sposobnega za upravljanje z vozilom. Ker pa bi iz nesreče rad iztisnil tudi nekoliko koristi, je v isti mah napisal še prošnjo za izplačilo visoke odškodnine (bil je tudi življenjsko zavarovan), ker je, kot je sam navedel, po nesreči ostal invalid. Svojo prošnjo je podkrepil s trditvijo, da ga stalno boli glava, da je podvržen pogostim omedlevicam in da ima še vrsto drugih težav. Jaka seveda ni predvidel, da se bosta obe prošnji prav kmalu znašli v isti mapi.

Jaka in njegovo zdravje bodo seveda dobro prerešetali, saj če tisto o njegovih težavah drži, gotovo ne bo smel več v avto. Na vsak način se bo nečemu moral odpovedati (tega seveda ne bo sam določal), zakaj Jaka prav gotovo nima dveh glav, da bi eno lahko uporabljal za vožnje, drugo pa za prejemanje odškodnine.

M. Sosič

TE DNI PO SVETU

NOVA VLADA NADZORUJE OZEMLJE

Predsednik revolucionarne vlade Jemenske arabske republike general El Selal je v poslanici obvestil U Tanta, da revolucionarna vlada nadzoruje vse ozemlje jemenske republike. Izrazil je željo, da republika dobi vsa mesta v organih OZN, ki jih je imel doslej Jemen.

NAKLONJENOST EGS

Ob zaključku letne konference britanskih konservativcev je premier Macmillan govoril o pristopu Britanije k Skupnemu trgu, o katerem se je izražal zelo laskavo. Kritiziral je opozicijo in tiste sile v deželi, ki jim to ni povsem po godu.

ZATIŠJE NA SEVERNI INDIJSKI MEJI

Iz New Delhija poročajo, da od pretekle srede, ko je na indijsko-kitajski meji prišlo do hujšega spopada med obmejnimi četami, tu vlada zatišje.

OKREPLJENO SODELOVANJE Z INDIJO

V Beogradu so podpisali dolgoročni sporazum o okrepljeni blagovni izmenjavi za prihodnjih pet let. Predvideno je tudi poglabljanje medsebojnega znanstvenega in tehniškega sodelovanja.

OBISK IZ MALIJA

V Jugoslaviji se mudi na obisku minister za javna dela republike Mali Umara Baba Diara. — Med osemdnevnim obiskom bo obiskal več tovarn in gradbišč.

TUDI ADENAUER V ZDA

Na povabilo predsednika Kennedyja bo kancler Adenauer prihodnji mesec obiskal ZDA. Tako kot obisk zunanjega ministra Schröderja bo tudi osnovni namen kanclerjevega obiska v Beli hiši — izvojevati močnejša zagotovila glede Berlina.

PODPORA KENNEDYJEVEGA PREDLOGA

Predsednik izvršne komisije Evropske gospodarske skupnosti je podprl predlog predsednika ZDA o ustanovitvi »odprtega atlantskega partnerstva«, ki naj bi postalo temelj gospodarskega združevanja ZDA in EGS. V načrtu je močno znižanje carin, pri nekaterih proizvodih pa celo njihova ukinitev. Predsednik Kennedy je izjavil, naj bi takšno gospodarsko združevanje začrtalo tudi gospodarske meje s »komunističnim svetom«. Sam je svoj program imenoval »največji izziv voditeljem komunističnega sveta«.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Trgovski potnik

Iz Bonna so z nemško zadržanostjo objavili novo pot »trgovskega potnika«. Zunanji minister Schroeder bo v Washingtonu v Beli hiši v vlogi malega trgovskega potnika, ki se zanima samo za ponudbe in pogoje kupčije, ne sklepa pa nobenih kupčij in kupnih pogodb, skušal navezati stik z ameriško hišo, ki je bila iz bonnske perspektive precej časa potisnjena na periferna postajališča. Res je, da je po slavju generala de Gaulla na Nemškem prihajalo do občasnih obiskov, ki sta jih imela podkancler Erhard in berlinski župan Willy Brandt v Beli hiši, kljub temu pa je že lep čas prevladoval vtis, da je ameriška polobla v Bonnu zanemarjena.

Adenauer pošilja zdaj v Washington človeka, ki najbolj nasprotuje njegovim načrtom vodenja evropske politike v dvoje z de Gaullom — brez zadnje besede in vodilnega pritrdila Združenih držav, kot vojaško in industrijsko najbolj razvite države zahodnega sveta. Poti zahodnonemškega zunanjega ministra Schroederja »čez lužo« si ne smemo razlagati z dvojnim obrazom. Znano je, da Adenauer s svojimi političnimi resnicami in slepim čaščenjem degaullizma zaseva na vedno hujši odpor v svojem bonnskem vladnem zboru. Najverjetnejši naslednik starega kanclerja, ki se mu nasledstvene delnice nepretrgoma dvigajo, zunanji minister Gerhard Schroeder ni politik Adenauerjevega kova, ki bi poznal samo enosmerne ceste in se teh držal kot pijanec plota. Njegov politični nauk se v marsičem razlikuje od Adenauerjeve vezanosti za Francijo in Evropo. Schroeder je privrženec tiste politične šole, ki si brez ameriškega pokroviteljstva in proti ameriškemu pokroviteljstvu ne more zamišljati obstoja zahodnega sveta. Nemčija ima po teh naziranjih ključe prihodnosti najbolj varno spravljene v Ameriki. V odmikanju Adenauerja in de Gaulla od Amerike pa smer v bonnski vladi vidi strah velikega tveganja.

Schroederjeva pot v Washington pa ni zamišljena kot študijsko popotovanje za razpravo o teoretičnih ozadjih osi Bonn-Berlin. To popotovanje ima bolj praktične naloge. Američani hočejo končno po tolikih odlašanjih zdaj zvedeti, kako si v Bonnu zamišljajo ureditev berlinskega vprašanja. Schroederjev predhodnik v Beli hiši berlinski župan Willy Brandt z ameriškim predsednikom Kennedyjem ni ves čas premleval »prazne slame«. Skica nekega zahodnega načrta o ureditvi berlinskega vprašanja je že zasnovana. Ogrodje je napravljeno in zdaj si Washington in Bonn vsak po svoje želita primerjati to, kar ena in druga vlada postavljata za osnovo pri urejanju berlinskega vprašanja.

Tako naj bi ob Brandtovem obisku v Beli hiši nastale govorice o možnosti »tesnejše povezave med Zahodnim Berlinom in Zahodno Nemčijo.« Berlinski župan naj bi pred vzletom izjavil, da Kennedy pristal na referendum na katerem naj bi se Berlinčani izjasnili za priključitev k Zahodni Nemčiji kot eni izmed dežel s položajem in pristojnostmi, ki imajo ostale nemške dežele v Zvezni republiki. Na ta način na Zahodu zamišljajo prehod v bude, ki bi zdaj morala preiti v zahodne zaveznike.

Vsekakor bo treba še nekaj časa počakati, da se bo razčistilo jedro dolgih zahodnih priprav in pripravljanja zahodnega načrta o ureditvi berlinskega vprašanja. Zahodnonemški zunanji minister se je v Washington odpravil kot poizvedovavec in mogoče bo njegova pot »trgovskega potnika« pripomogla, da vsaj razčistijo pogoje, ki jih stavlja Bonn v Washington. Dokler sedijo Washington na eni in Bonn na drugi žici, se ne bosta mogla sporazumeti. Zato od obiska »trgovskega potnika« v Washingtonu ni pričakovati velikih kupčij.

Zdravko Tomažič

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Elektronika perspektiva za gospodarstvo

Ljubljana, 14. okt. — Včeraj dopoldne je bil tu na Gospodarskem razstavišču v prisotnosti številnih uglednih gostov odprt IX. mednarodni sejem »Sodobna elektronika«. Otvoritveni ceremonial je začel predsednik ljubljanskega mestnega sveta ing. Marjan Tepina, ki je med drugim poudaril, da se v prihodnosti skoraj nobeno področje gospodarstva ne bo moglo uspešno razvijati brez uporabe modernih naprav elektronike in avtomatizacije. Član ZIS Marin Cetinić pa je rekel, da se je ta sejem že lepo uveljavil ne le doma, temveč tudi v svetu in da je takšna prireditev pomemben delež k afirmaciji naše države in naših proizvajavcev na tem področju dejavnosti. Tokratni sejem ima zlasti velik pomen na račun elektronike in avtomatizacije za promet.

Da se ljubljanski sejem elektronike iz leta v leto vse bolj uveljavlja, je najbolj zgovoren letošnji IX. mednarodni sejem, katerega se je udeležilo rekordno število 130 razstavljavcev iz 15 držav, od tega je 31 domačih razstavljavcev, med katerimi sta tudi kranjska »Iskra« in TIO iz Lesc. — F.

Plesna sezona se je pričela

V Kranju se res ne moremo pohvaliti s tem, da bi imeli dobro poskrbljeno za zabavo mladine. — Na tem področju prednjačijo podeželani. Ti imajo več smisla npr. za organizacijo mladinskih plesov. Veliko število kranjskih mladincev in mladink, ki jih srečujemo ob sobotah in nedeljah na mladinskih plesih v Tržiču, Križah, pri Sv. Duhu in drugod, nam to dokazuje.

Slišati je, da letošnjo jesen in zimo mladinskega plesa v dvorani delavskega doma v Kranju ne bo, pač pa bo mladim plesavcem in seveda tudi začetnikom ustreženo s plesnimi vajami in plesom v domu TVD Partizan Stražišče. — D. L.

Prostovoljne delovne akcije na pobudo SZDL
MARLJIVI PREDDVORČANI

Po podatkih o prostovoljnih delih v zadnjih dveh letih v kranjski občini je 1.100 udeležencev opravilo več kot 8.000 prostovoljnih delovnih ur. Največ zabeleženih delovnih akcij imajo v Preddvoru. Tam je na raznih delih sodelovalo 410 vaščanov. Skupno vrednost njihovega dela so ocenili na 800.000 dinarjev. Sodelovali so pri gradnji zdravstvenega doma, pri kopanju jarkov za kanalizacijo, pri urejevanju elektrifikacije in podobno.

Mnogo občanov se je udeleževalo prostovoljnega dela tudi v Žabnici, ko so gradili in urejevali športno igrišče, prav te vrste objekt so s prostovoljnim delom urejevali na Visokem, v Trsteniku so popravljali cesto in kanalizacijo, v Strahinju pri Naklem so sodelovali pri kopanju jarkov za kanalizacijo, v Mlaki so gradili vodovod, v Goričah transformatorsko postajo itd. Vrednost celotnega prostovoljnega dela na devetih ocenjenih objektih cenijo na 2.114.500 dinarjev.

V KRANJU IN RADOVLJICI SE PRIPRAVLJAJO
na počastitev 20-letnice smrti narodnega heroja Lojzeta Kebeta

Prihodnjo nedeljo nameravajo na Jamniku odkriti spominsko obeležje narodnemu heroju Lojzetu Kebetu-Stefanu ob 20 - obletnici njegove smrti.

Lojze Kebe je bil eden izmed najbolj vnetih organizatorjev osvobodilnega boja po naših krajih. Še posebej mu je treba priznati izredno požrtvovalnost in tudi iniciativo pri ustanavljanju odporniškega gibanja v zaledju. Zlasti po škofjeloškem, kranjskem in kamniškem območju je ob prvih začetkih vstaje zbralo vrsto odborov OF in tudi celic KPJ prav po Kebetovi zaslugi. Novembra 1941 je bil imenovan za politkomisarja v štab gorenjskih partizanskih enot. Vendar je kot član pokrajinskega komiteja z nezmanjšano vnemo deloval na terenu. Oktobra 1942 je bil obkoljen in smrtno ranjen na Jelovici in je 20. oktobra umrl.

Ob letošnji obletnici tega dogodka pripravljajo organizacije borcev v kranjski in radovljiški občini širšo manifestacijo, v kateri bo sodelovala zlasti šolska mladina. Po vseh šolah in mladinskih organizacijah se že pripravljajo na to prireditev. V kulturnem sporedu bo sodeloval tudi pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja. — K. M.

VREME

V prihodnjih dneh bo zmerno oblačno s prehodnimi padavinami predvsem v severni Sloveniji.

Prizor z bohinjske »Kmečke ohceti«? Kader za nov domači film? Niti prvo niti drugo, čeprav so podobni prizori pri nas že skoraj povsem odmrli. Pretekli teden pa je imel naš fotoreporter nenavadno srečo — na filmski trak je lahko ujel del prave »ohceti« — v zadnjih nekaj desetletjih že pozabljeni ženitovanjski običaj, »Kmečki fantje« so peljali nevestino balo iz Sebenj v Naklo

Iz predosnutka ustave FSRJ
Delitev dohodka v delovni organizaciji

Osnovni princip je, da se proizvod družbenega dela ustvarjen v delovni organizaciji enakopravno in po načelu delitve po delu deli med delovno organizacijo, delovne ljudi in družbeno skupnost. Predosnutek utrjuje splošne principe in merila za delitev po delu in določa, da delovnim ljudem pripada del, ki je odvisen od treh osnovnih elementov: 1. mora biti v sorazmerju s proizvodnostjo dela delovne organizacije in delovnih ljudi; 2. odvisen je od poslovnega uspeha; 3. mora zagotoviti samostojen razvoj delovne organizacije.

Pomen načela, po katerem delovni organizaciji in delovnim ljudem pripada del, ki je v sorazmerju s proizvodnostjo njihovega dela, je v tem, da se z ustavo zagotavljajo delovnim ljudem večja sredstva za njihov osebni standard in to v tisti meri, v kateri raste njihova proizvodnost dela. Ta princip se kot ustavni princip ne sme kršiti niti z zakoni niti z družbenimi plani ali z drugimi instrumenti za delitev dohodka.

Predosnutek postavlja poseben kriterij za določanje tistega dela, ki pripada delovni organizaciji za širjenje njene materialne osnove. Predvideva, da se ta del določa v skladu s splošnimi pogoji in potrebami družbene skupnosti. Tako je družbeno-politični skupnostim omogočeno, da na osnovi zakona in ob upoštevanju splošnih investicijskih potrebščin skupnosti v določenih panogah ali na področjih določajo splošna merila.

Predosnutek predvideva, da tvori osnovo za delitev vrednost proizvoda — potrjena na tržišču, ker je tržišče med najvažnejšimi faktorji, ki omogočajo merjenje družbene vrednosti dela vsake delovne organizacije. Ker pa tržišče ne more biti edini kriterij za to delitev, predosnutek poudarja, da je ena izmed najvažnejših funkcij skupnosti — izenačevanje pogojev dela in ustvarjanje dohodka, kar se uresničuje s pomočjo investicijsko politike, usmeritve na tržišču in z drugimi instrumenti. Prav tako je skupnost pooblaščena, da po potrebi razvoja z zakonom določa splošna merila za porazdeljevanje dohodka na sklade in na osebne dohodke, to je, da na splošni način določa proporcionalni ali drugačni odnos, ki so ga delovne organizacije dolžne upoštevati (člen 11, 2. odstavek predosnutka).

Prispevek k cestnemu omrežju

Na zadnji seji krajevne skupnosti v Preddvoru so med drugim razpravljali tudi o gradnji občinske ceste od gasivskega doma v Preddvoru do Bašlja. Sedaj je tam le navadna steza. Potreba pa je pokazala, da je treba zgraditi cesto, ki bo široka vsaj 3 m in ki jo bo treba usposobiti za lokalni promet, saj bo mnogo skrajšala pot do Bašlja. Lastniki zemljišč so pred časom podpisali izjavo, da bodo odstopili zemljišča, ki bi bila potrebna za razširitev ceste. Zato je skupnost sklenila, da se z deli prične, ko bo kaj meritve so že opravljene. — C.

Nepopolna urbanistična dokumentacija

(Nadaljevanje s 1. strani)

načelih ni vzdržno, zaradi česar bo nujno potrebno, da se večje število gradbenih okolišev revidira in tako postavi realno osnovo za gospodarski in družbeni razvoj okraja. S sedanjim stanjem v odnosu na prebivavce v gradbenih okoliših smo lahko skrajno nezadovoljni, saj imamo 14 gradbenih okolišev do 100 prebivavcev, 30 do 200, 24 do 300, 17 do 400, 15 do 500, 29 do 1000 in le 12 gradbenih okolišev z nad 1000 prebivavci. Vztrajati bomo morali na tem, da se predvideni razvoj v prihodnje zasnuje oz. usmerja tako, da se pri izdelavi urbanistične dokumentacije računa z gradbenimi okoliši z najmanj 7000 prebivavci, le v izjemnih primerih, kjer je to posledica specifičnih gospodarskih ali drugih okolnosti, pa z gradbenimi okoliši z najmanj 2000 prebivavci. Če upoštevamo takšno orientacijo, bo potrebno na področju okraja obstoječe odloke revidirati tako, da se določeni gradbeni okoliši, ki nimajo družbeno-ekonomske utemeljitve, omejijo in da se nadaljnja gradnja usmeri na okoliše, ki imajo v perspektivi vse pogoje za nadaljnji razvoj. To je za območje Gorenjske še posebej važno, ker je v svojem gospodarskem potencialu sorazmerno močna in prav zaradi tega nastajajo vzporedno z graditvijo mest in industrijskih središč pereči in neodložljivi problemi vzporednega razvoja komunalnega gospodarstva. To gospodarstvo in službe močno zaostajajo za razvojem na drugih področjih in se zaradi pomanjkljive skrbi pristojnih organov doslej niso v organizacijskem smislu razvijale skladno s splošnim razvojem, ker niso imele ustrezne in samostojne gospodarske osnove.

Okrajni in občinski organi so v zadnjih mesecih izvedli na območju okraja pregled tako imenovanih »črnih« gradenj. Pri tem smo ugotovili, da je do teh gradenj prišlo predvsem zaradi večkrat zgrešenega stališča nepristojnih predstavniških organov, ki ne morejo odločati o teh zadevah. Organi gradbene inšpekcije izvajajo v zadnjem času dosledno politiko omejevanja takih gradenj in se pri tem poslužujejo možnih sankcijskih ukrepov; menimo pa, da bi bilo v primeru izredno grobih kršitev obstoječih predpisov potrebno začeti tudi s fizičnim rušenjem objektov »črnih gradenj«.

V zvezi s kaznimi bi kazalo upoštevati dejstvo, da so kazni, ki se izrekajo, prenizke oziroma daleč nižje od normalnih stroškov, ki jih ima interesent za pridobitev ustrezne tehnične dokumentacije in gradbenega dovoljenja. Pri tem bi bilo potrebno poudariti še posebno vlogo šušmarjev, ki običajno izvajajo taka gradbena dela in ki jih po obstoječih predpisih praktično ni mogoče odvrniti od njihove dejavnosti, saj so obdavčeni in se proti njim v primeru, če izpolnijo svoje davčne obveznosti, dejansko ne ukrepa.

V zadnjem času je uspelo, da se tudi zasebniki v večji meri kot doslej angažirajo s svojimi sredstvi pri gradnji stanovanj, vendar pa pri tem še ni uspelo do kraja usmeriti interesov zasebnikov za gradnjo cimbolj cenenih stanovanj in se še vedno pojavljajo v pretežni meri interesi po individualni — klasični stanovanjski izgradnji.

V zvezi s politiko stanovanjske zgradnje je treba pripomniti, da so v zadnjem času zgrajena stanovanja funkcionalno boljša kot v prejšnjem razdobju, kar potrjujejo strokovnjaki kot stanovavci sami, potrebno pa bi bilo, da se dosledno izvedejo napori združenja stanovanjskih investitorjev v smeri tipizacije projektov, elementov in opreme. Menimo, da bi bil razvoj na področju stanovanjske izgradnje daleko ugodnejši, če bi se ne podpirale v tolikšni meri cehovske in monopolistične tendence sedanjih projektantov in njihovih združenj.

Ko smo analizirali stanje v zvezi s komunalnim prispevkom, smo ugotovili, da se le-ta predpisuje na območju okraja zelo neenotno in da imajo posamezni občinski ljudski odbori z njim precejšnje težave. Pristojni organi doslej še nimajo ustaljenih kriterijev, in sicer niti za predpisovanje tega prispevka niti za njegovo smotrno in namensko trošenje. Sedanji predpisi so nepopolni in se tudi neenotno tolmačijo.

Mislim, da bi bilo nujno, da bi novi predpisi ekonomsko stimulirali gradnjo v zazidalnih okoliših, ne pa tako kot doslej, ko se komunalni prispevek lahko pobira le pri interesentih, ki gradijo v sklopu zazidalnih okolišev; če pa gradbeni interesent gre izven tega ožjega zazidalnega okoliša, se s tem avtomatično izogne plačilu komunalnega prispevka. V več primerih so zaradi tega na območju okraja nastali upravni spori.

Menim, da bi bilo prav, da bi se z novimi predpisi predvidela možnost predpisovanja komunalnega prispevka na podlagi bruto površin zgradbe z določenim zneskom za bruto m². Ta znesek naj bi se po potrebi in ob upoštevanju spreminjanja indeksa cen tudi sam spreminjal. Za vsako gradnjo izven zazidalnega okoliša pa naj bi se prispevek povečal v primerjavi s prispevkom za gradnje v zazidalnem okolišu za najmanj 30 do 50 odst.

Glede stanovanjskih najemnin nastaja več problemov, ki terjajo ustrezno rešitev. Stanovanjska najemnina, ki se obračunava v novejšem času po dejanski vrednosti stanovanja, je precej višja od stanarine za stanovanja, ki so bila grajena od 1946 do 1959, in ki je določena na podlagi posebnega točkovalnega sistema.

Po približnih ugotovitvah znaša stanarina teh stanovanj približno 25 do 30 odst. manj kot stanarina za enaka stanovanja novejšega izvora, pri čemer so stanovanja, ki so bila zgrajena od leta 1950 do leta 1960 v pretežni meri sanitarno in prostorninsko bolje urejena in popolnejša od novejših stanovanj.

Vzdrževanje stanovanj je v hišah, ki so bile zgrajene pred letom 1920, po obstoječih predpisih zelo težavno, ker delitev stanarine ne zagotavlja potrebnih sredstev za normalno vzdrževanje. Tudi za stanovanja, ki so bila zgrajena od leta 1920 do leta 1946, je sedanja razdelitev stanarine neprimerna. Potrebno bi bilo, da se amortizacija zniža vsaj za polovico, na ta račun pa zviša sklad za vzdrževanje. Državljani, ki stanujejo v stanovanjih, ki so bila zgrajena pred letom 1920, bodo morali zaradi rednega vzdrževanja svojih stanovanj prispevati k stanarini še določen prispevek, ker je sedanja stanarina prenizka v primerjavi s stanarino enakih stanovanj, ki so bila zgrajena v letu 1960 in kasneje.

V zvezi s stanovanjskimi najemninami oziroma s spremembo dosedanjih stanarin bi bilo po našem mnenju umestno, da bi se amortizacija vplačevala po progresivni lestvici.

Z amortizacijo naj bi razpolagal stanovanjski sklad. Del te amortizacije naj bi se uporabljal za dotacije starim hišam na račun izgubljenih sredstev za velika in srednja popravila. Bistvo predloga je v tem, da bi zgradbe, ki so nove, plačevale visoko amortizacijo, v kasnejšem času pa vedno manj.

Da bi se delno izravnale razlike med stanarinami, ki so določene doslej na več načinov, menimo, da bi bilo najboljše, če bi se tudi stanovanja, ki so bila vseljena pred 1. januarjem 1960, prej strokovno ocenila in na podlagi te ocenitve določila stanarina po enakem kriteriju kot za nove hiše.

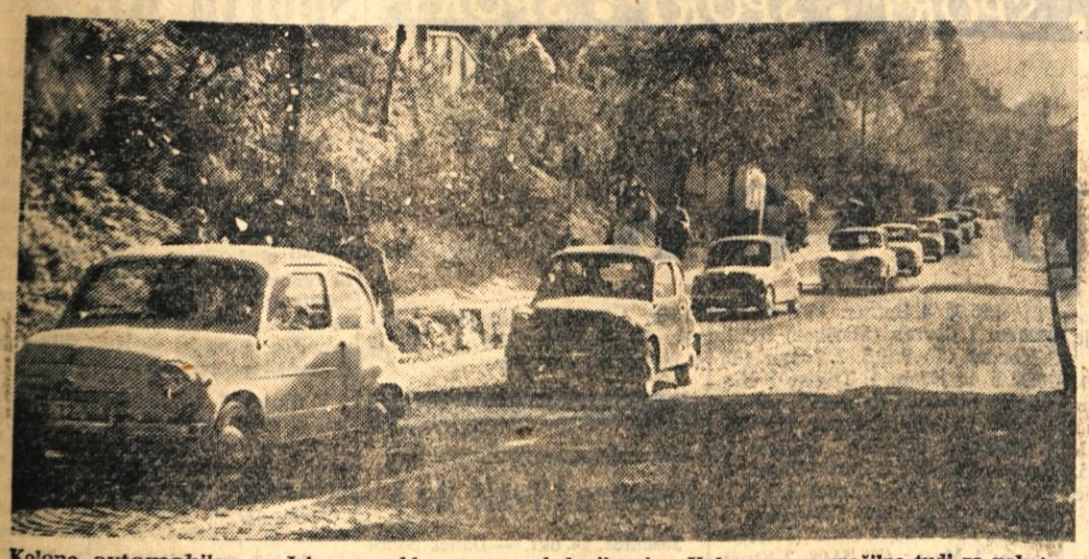

Kolone avtomobilov na Jelenovem klancu so vsak dnevni pojav. Kolone pa so značilne tudi za nekatere pomembnejše ceste na Gorenjskem. Bržkone takšen počasen in večkrat neprijeten promet ni vedno posledica slabih, ozkih ali nepreglednih cest, saj največkrat kolone povzročajo težka motorna vozila, ki so skoraj v večini primerov že iztrošena in sploh ne bi smela biti na pomembnejših cestah

Pred VII. okrajnim tekmovanjem traktoristov in kmetijskih strojnikov

Letošnje okrajno tekmovanje traktoristov in kmetijskih strojnikov – 7. po vrsti – bo 28. oktobra. Prvotno naj bi bilo v bližini Predoselj; ker pa tam ni primernega zemljišča, so se pred dnevi odločili za Žabnico oziroma Škofjo Loko. Posebna komisija bo izbrala primerno zemljišče. Za taka tekmovanja mora biti zemlja primerno globoka, tako da vsi traktoristi tekmujejo pri enakih pogojih.

Doslej je bilo v praksi, da so na okrajnem tekmovanju tekmovali le člani in mladinci, letos pa bodo nastopili tudi pionirji. Kakšna bo udeležba na tekmovanju, trenutno še ni znano. Vsekakor pa se na to srečanje ponekod marljivo pripravljajo. Prihodnje poletje bo namreč republiško in jeseni 1963. leta pa zvezno tekmovanje, zato si mnogi želijo, da bi se uvrstili vsaj na republiško tekmovanje, če že ne na zvezno.

Vsi tekmovavci (pionirji v nekaj lažjih disciplinah) bodo tekmovali v strniščnem in globokem oranju, v spretnostni vožnji s prikolico, odgovarjati pa bodo morali tudi na vprašanja iz motoroznanstva, agrotehnike in zaščite rastlin. – Č.

GLAS BRAVCEV

»Čemu tolikšna malomarnost«

Glede na sestavek, ki je bil objavljen v Glasu 3. oktobra 1962 pod gornjim naslovom (napisala ga je tov. Marija Mlinar), dajemo bravcem in prizadetim naslednje pojasnilo:

Krivda, da telegram ni bil vročen naslovniku, je nesporno na pošiljatelju telegrama, ki ni navedel točnega naslova. Gregorčičeva 25 ali 20 a je v naslovu bistvena razlika, še posebno zato, ker je to nova hiša in stanovavcem Gregorčičeve ulice ime in priimek ni bil znan. Sicer pa pošta v večini primerov pomanjkljivih naslovov telegram vroči naslovniku. Tudi v tem primeru je bilo storjeno vse, da se dobi naslovnik – še posebej glede na važnost vsebine telegrama. V tem delu mesta imajo pismonoše še posebne težave zaradi preimenovanja ulic in hišnih številk, stalnega dotoka novih stanovavcev v ta predel (bloki in nove hiše v večini primerov nimajo označb ulic in hišnih številk) itd. V primeru Marije Mlinar tudi ni več Gregorčičeva 20 a, ampak Kebetova 6 od avgusta 1962 dalje (glej Uradni vestnik OLO 25/62). Še večje težave pa so takrat, ko je naslov na pošiljki označen samo z imenom in priimkom in označbo novi blok ali nova hiša. Tega ni malo. Tudi v takih primerih ukrenemo vse, da naslovnika dobimo, vendar nam v vseh primerih ne uspe. V primeru Marije Mlinar je pismonoša poskušal dostaviti na Gregorčičevi 25, kjer pa naslovnika ni dobil in niti strankam na tej številki naslovnik ni bil poznan. Poizvedoval je še pri dveh drugih strankah v isti ulici, toda naslovnik ni bil nikomur poznan. Telegrafistka je ponovno klicala sprejemno pošto, da je mogoče dobiti pošiljatelja telegrama, da bi dal točen naslov. Pošiljatelj pa pri sprejemni pošti ni bil dosegljiv. Zato je bil telegram ob 14.30 zavrnjen z označbo »naslov pomanjkljiv - nevročen.«

Pri slabem naslovu pisma je dosti lažje dobiti pravega prejemnika, ker pri iskanju sodeluje večje število pismonoš oz. vsi. Pri slabem naslovu telegrama pa sodeluje le en pismonoša za dostavo telegrama za celotno območje mesta Kranja in od njega je nemogoče zahtevati, da bi poznal vse stranke v mestu Kranju. Iz prakse vemo, da se še stanovavci enega bloka med sabo ne poznajo.

Večja pozornost koristnikov poštnih uslug pri naslavljanju pošiljk bi v znatni meri pomagala, da so vse pošiljke, ki prispejo za vročitev tudi pravočasno dostavljene. Na drugi strani pa bi odstranili velikokrat neupravičeno razburjanje naslovnikov ali prejemnikov poštnih pošiljk. Vsekakor si pošta želi objektivnega sodelovanja koristnikov PTT uslug pri odstanjevanju raznih nepravilnosti, ki se še dogajajo.

Pošta Kranj 1.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam nov kotel za žganjekuho – 50-litrski in 25-litrskega, rabljenega, s pečjo in hladilnikom – Kranj, Delavska 23 4173

ostalo

Raznašalko (-ca) za dostavo jutranjika »Delo« za teren Primskovo – sprejmemo takoj. Zglasiti se v podružnici »Delo« Kranj 4129

Za dom na Krvavcu sprejmemo v službo kurjača za centralno kurjavo na mazut in ekonoma. – Pogoji: nekaznovana in stara nad 30 let. – Planinsko društvo Kranj 4155

Preklicujem žaljive besede, ki sem jih izrekel o Francu Hostniku. Zahvaljujem se za odstop od tožbe. – Zdravko Luznar 4174

Gibanje prebivavstva

V KRANJU

Poročili so se: Gabrijel Selan, uslužbenec in Marija Maček, tkalka; Franc Grilc, gumarski delavec in Vida Prosen, delavka; Ibrahim Bešić, sprevodnik avtobusa in Milka Šašič, predilka; Pavel Markun, klepar in Angela Štefe, prešivalka; Marjan Berčič, puškar in Justina Plestenjak, uslužbenka; Janez Selan, delavec in Pavla Balantič, delavka; Franc Polenšek, kletar in Frančiška Pogančik, kuhinj. pomočnica; Ivan Rupnik, zidar in Angela Rupar, delavka; Franc Kuhar, študent in Marija Rozman, nameščenka; Jakob Verbič, upokojenec in Frančiška Čebašek, tov. delavka; Jakob Gašperič, delovodja in Marija Bajželj, šivilja; Franc Šimnovec, strojni ključavničar in Alojzija Huber, trg. pomočnica; Franc Lebar, tov. delavec in Marija Filipčič, trg. pomočnica; Anton Škafar, zidar in Ljudmila Rijavec, trgovska pomočnica; Franc Šenk, mizarski mojster in Marija Anžič, natakarica; Franc Perčič, mesarski delavec in Marija Kos, delavka.

Rodile so: Marija Žibert – deklica; Marija Gruden – deklico; Julijana Mušič – dečka; Helena Mivšek – dečka; Angela Šolar – dečka; Marija Rozman – deklico; Marija Košir – deklico; Marija Frelih – deklico; Marija Janc – dečka; Minka Pešič – dečka; Justina Jerič – deklico; Ana Nediževec – dečka; Pavla Čebraja – deklico.

Umrla je: Frančiška Kodran, upokojenka – stara 75 let.

tržni pregled

V KRANJU

Fižol 190 do 220 din, ajdova moka 140 din, ješprenj 120 din, kaša 150 din, krma za kokoš 55 do 60 din, koruza 60 din, oves 35 do 40 din, proso 80 do 90 din za liter; korenček 60 din, sir skuta 140 do 160 din, surovo maslo 800 dinarjev, čebula 100 do 120 din, krompir 35 do 40 din, špinača 200 do 320 din, sladko zelje 50 do 60 dinarjev, solata 90 do 100 din, pesa 50 do 80 din, zelena paprika 130 din, sladka repa 20 do 32 din, kisla repa 60 din, redkev 40 din, orehi 250 din, jabolka 60 do 100 dinarjev, hruške 50 do 120 din, fige 120 din, cvetača 120 do 200 dinarjev, med 700 din, grozdje 150 do 160 din, paradižniki 50 do 120 din, peteršilj 100 din, gobe 500 din za kg; por 10 do 15 din, kolerabe 20 din, zajci 400 do 450 dinarjev, piščanci 400 do 450 din, kokoš 600 do 800 din, jajca 25 do 40 din, smetana 20 din za merico.

NESREČE

Otrok skočil pred motor

Na cesti III. reda Visoko—Cerklje se je dogodila v petek okrog 14. ure hujša prometna nesreča. Motorist Ivan Franter se je peljal proti Cerkljam, ko mu je na Visokem pred hišno številko 50 skočila na cesto triletna Zora Florjančič. Z desno stranjo motorja je motorist zadel deklico, zaradi česar ga je vrglo na sredo ceste; deklica pa je dobila hujše poškodbe in so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na motorju je bila škoda skoraj neznatna.

Kranjski problemi

„Kje je cesta . . .?“

V Kranju se ni težko zgubiti — Do prihodnje turistične sezone načrt mesta na prospektih in velikih tablah?

Kranj zares ni veliko mesto, a kljub temu traja lahko precej časa, da najdeš znanca v tei ali oni ulici ali na tej ali oni cesti. To seveda ne velja za Kranjčane, ki vedo, po katerih cestah se kam pride. Toliko večji reveži so tisti, ki kraja ne poznajo. Imeti morajo prav posebno srečo, da naletijo na koga, ki pozna ulico, ki jo iščejo, posebno še, če je ta manjša in skrita kje na Primskovem ali v stražiških labirintih. Precej takih sem že srečala, ki so potem, ko so brezuspešno povprašali nekaj mimoidočih in dva ali tri prometne miličnike, raje odnehali in se odrekli predvidenemu obisku.

Ko sem povprašala o vzrokih za to, da niti prometni miličniki ne znajo odgovarjati na vprašanja o mestnih ulicah in cestah, sem zvedela, da si ti zato ne morejo pomagati, ker so načrti mesta že zdavnaj pošli in si jih pač ne morejo nabaviti. Napotili so me do referenta za promet, češ da je to pravzaprav stvar ljudskega odbora. Ta je sicer dejal, da skrbijo za urejevanje prometa v občini, vendar je menil, da je izdaja ustneznega načrta mesta, ki bi bil dostopen vsem, ki ga potrebujejo, stvar turističnega društva. Ta odgovor me ni prepričal, ker ne vem, zakaj naj bi imelo vse ljudi ,ki pridejo v Kranj, na skrbi le turistično društvo, vendar sem kljub temu potrkala še na tretja vrata. Tokrat je bil odgovor vreden večje pozornosti.

Ob imenovanju ulic in cest pred približno 4 leti so bili izdani tudi ustrezni načrti mesta, vendar so hitro pošli. Čeprav je imelo TD kmalu za tem namen izdati prospekt mesta z ustreznim načrtom, se je moralo temu odpovedati zaradi urejevanja svojega lokala. Sedaj pa lepo kaže, da bomo do prihodnje turistične sezone le dobili nov prospekt. V njem bo velik in pregleden načrt mesta ,v katerega bodo zaradi boljše preglednosti vneseni vsi važnejši objekti, na primer: spomenik revolucije, zdravstveni dom, gledališče itd. Obenem turistični delavci predvidevajo tudi namestitev nekaj večjih tabel z načrti mesta na nekaterih važnejših mestih, kot na primer pred avtobusno postajo, pred železniško postajo, na Maistrovem trgu in še kje drugje. – M. S.

Spet nov prispevek radovljiške komunalne uprave k izboljšanju cestnega omrežja v občini. Cesta od Zapuž do Radovljice bo asfaltirana. Omenili bi, da je delavci ne bodo samo asfaltirali, temveč tudi odstranili grmičevje, da bo imel voznik boljšo preglednost

Gozdarsko-kmetijska zadruga Srednja vas v Bohinju prireja

DNE 18. OKTOBRA 1962 LUKEŽEV SEJEM

(prodaja plemenske živine) ob 9. uri dopoldne, in sicer na Ledincah pri Bohinjski Bistrici.

Vljudno vabimo kmetovavce k čim večji udeležbi!

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

41

Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.

Vznemirjeni smo. Po tolikih neprespanih nočeh, izmučeni in odločni, potisnjeni k Dnjestru, z mračno zagrizenostjo pričakujemo poslednji boj. Nazaj ni poti. In nobenega upanja. Zdaj celo mislimo, da se utegnemo prebiti skozi ogenj. Koliko časa nam preostane do topniške priprave? Nihče ne ve. Morda se bo takoj začela. Neučakati ne morem ukazovati. Drugam sodi, zato pravim Babinu:

»Rita ne pojde z nami. Bataljonski poveljnik, povej ji, naj ostane tukaj. Ranjenci so vendar tukaj.«

»Kaj hočeš?« ,Bataljonski poveljnik, povej ji...', kaj sploh misliš?«

Babin nagrbanči čelo in jo pogleda – pa molči. Vrag vaju vzemi! Vstanem in odidem k četi Maklecova.

Četa – petinštirdeset mož šteje – čaka, tesno zbita, pod peščenim pobočjem. Kasneje se pridruži še osmorica: ranjenci. Z okrvavljenimi obvezami, brez bluz. Nekdo v raztrgani majici stiska obvezano roko k trebuhu in jo pozibava sem ter tja kot otroka. Zraven njega brska pešak po puškinem zapiraču in steguje dolge, kočene noge. V bližini sedi Sajenko z brzostrelko na kolenih, vleče dim za dimom iz čika in ga ogleduje, ko da se boji, ker ga ne bo več utegnil pokaditi do konca. Le trije iz moje skupine so tukaj: Pančenko, Sajenko in radiotelegrafist. Kohanjuka so še prvi dan videli na bregu. Obvezano roko je molel predse kot dovolilnico za dopust. Tako je prišel v čoln. Toda tale dva – Sajenko in Pančenko – sta zaradi mene preplavala Dnjester, ko sta izvedela, da nihče več ne more od tod. Nevarnost odbira ljudi bolj kot vse drugo. Tu se izkaže, kdo si.

»Mirujte!« se razlega nad položaji.

Možje poteptajo cigarete. Prižmemo se k pobočju, izprane bluze se zlijejo s peskom. Na desni in levi so se možje prenehali vkopavati in zdaj ležijo v pesku. Čakamo. Čakanje je najtežje. Kmalu se bo začelo. Začutim, kako suha usta imam. Focke-wulf neodločeno kroži nad nami. V soncu se zaleskeče zdaj eno zdaj drugo krilo. Tedaj začutimo tresljaj, takoj zatem se v zraku zasliši tuljenje in sikanje, ki preglasi posamezne strele. Še poslednjič preletim s pogledom breg, kjer ležim in ki se mi v tem zadnjem trenutku zdi tako varen in domač... V naslednjem trenutku planemo pokonci.

»Na – prej!«

Razgreti obrazi, razprta usta Grmenje prvih eksplozij. Dim. Prah. Na levi bežno pogledam ovčarja. Obrne se in pogleda navzdol. Z brzostrelko krog vratu planem po bregu. Obešam se na korenine. Plezam, plezam in se oprijemam korenin. Popuščajo. Omahnem na hrbet. Spodaj, v dimu, brca Sajenko nekoga s škornji. Oni se stiska v pesek, noče vstati in skriva glavo med roke. Znova naskočim prodrsljivo pobočje. Pred menoj leze pešak v zavojcih. Vojaki skačejo drug za drugim čez rob in sklonjeni izginjajo za njim z brzostrelkami v rokah. Eksplozija. Zgoraj omahne pešak z zavojci. Prekobali se, skoraj bi me podrl. Puška z bajonetom se je zadrla v pesek in zdaj se lahkotno pozibava sem ter tja. Še en pešak. Že je zgoraj. Z bledo dlanjo grebe po zemlji, obraz upira v tla. Planem čez rob.

Fi-i-juu!

Vržem se na tla. Zadržim sapot. Granato čutim na hrbtu, med rameni... Zdaj prihaja! Zakrijem glavo z rokami.

Tresk.

Konec! Planem pokonci.

»Naprej!«

Eden od obeh pešakov vstane in opotekaje se steče. Na levi se prikažeta iz dima Rita in Babin. Ne tečeta, hodita, za njima se vleče pes in seje široko krvavo sled. Kje je Sajenko? Nikogar ne vidim. Prodiramo v gozd. In tedaj: tatata...

Postrani stojim za drevesom in se prižemam k deblu. Krogle pršijo po deblih. Previdno se razgledujem. Povsod, za drevesi in grmi, ležijo pešaki. Prebiti se je treba navzlic obstreljevanju: zdaj ne velja ležati. Če ležeš, ne boš več vstal. Nekje strojnica hlastno žveči trak z naboji.

»Za menoj!«

Spredaj teče vojak v razpeti jopici, divje vihti brzostrelko in jo drži za cev kakor kij. Na levi zaropota strojnica in nenadoma onemi. Za drevesi – Nemci. Tečejo nam naproti. Vojak izgine, na njegovem mestu se prikaže Nemec z zavihanimi rokavi. Konjski zobje, obraz ko da se reži. Sprožim. Sajenko me prehiti. Spet širok hrbet z zavihanimi rokavi, v zagoreli, do komolcev goli roki pa – nemška brzostrelka. Dohiteti ga ne morem. Tečem, streljam in vpijem. Brzostrelka mi drhti v roki. Potem se miri, čeprav še vedno pritiskam na petelina. Nenadoma se Nemec obrne. Krčevit, droben obraz. Dvigne brzostrelko. Strahotno počasi. Ne morem obstati. Kot v snu tečem proti njemu in noge me nočejo ubogati. V vratu me davi, tik pred seboj zagledam blisk, vendar mi še uspe, da se vržem na zemljo. Ko dvignem pogled, brska Sajenko po Nemcu in z roko popravlja cepico.

»Tukaj!«

Vrže mi nadomestni nabojnik za brzostrelko. Od zadaj prihajajo novi; u-u-rra-rra! Žareči obraz, kričeta usta – polje preplavljajo dirjajoči možje. Povsod čevlji in zavojci – pehota naju prehiteva. Kleče znova napolnim brzostrelko in vpijoč stečem za drugimi. Med kričanjem je laže teči. Naši jarki so že za nami. Pred seboj zagledam znane škornje iz jadrovine – zdaj se oddaljujejo. Pod petami kamnita, drobljiva tla. Kremenec. Vedno teže tečem. Tu so vzpetine. In nenadoma – praznina. Ležim na zemlji. Konec

Ta-ta-ta-ta-ta...!

Lahen vetrc veje prek hrbta. In krogle: Čiu! Čiu! Cvik! Cvik! Od zgoraj streljajo. Iz nemških jarkov. Čelo in prsi stiskam k zemlji. Nobenega kritja ali jarka – povsod sama čistina. Pišššš! Preskoči me prazen naboj podoben hroščku. V bližini nekdo hrope in stoka. Znova odprem oči. Pred menoj se po kamnitih tleh vleče noga v okovanem škornju.

Padel sem na desnico in zdaj poskušam doseči ročno granato za pasom. Vreči jo moram leže, prek hrbta. Nohti grebejo po robu. Zdrsijo. Vselej, ko zasika nad menoj strojnični rafal, se skrčim v dve gubi. Noga pred menoj se le poredkoma zgane. Stegujem se in – kdo ve čemu – zadržujem sapo. Ročna granata se izmika znojnim prstom. Na pobočju se razletavajo granate. Nemci se bodo koj znašli. In nenadoma krik: »Tanki!«

Krik mi vzame vso moč. Potem zaslišim, kako nekdo beži. Zdaj zdaj bo prišlo do zmešnjave. Ljudje bodo zdrveli po pobočju in spodaj so tanki, zgoraj pa strojnice. To bo konec.

Praznovanje na Kališču

Kranj, 14. okt. — V počastitev 15-letnice alpanističnega odseka planinskega društva Kranj je bila včeraj in danes v domu Kokrškega odreda na Kališču pomembna slovesnost. Udeležilo se je je okoli 60 alpinistov, med njimi nekateri ustanovitelji odseka, predstavniki PD Kranj, PZ Slovenije in drugi.

Zbranim je o petnajstih letih dela odseka govoril njegov dosedanji načelnik Jože Žvokelj, za njim pa še prvi načelnik odseka Ciril Hudovernik. Kranjski alpinistični odsek se s svojimi uspehi uvršča med najdelavnejše pri nas, kar so v svojih govorih potrdili tudi podpredsednik PZ Anton Bučer, načelnik komisije za alpinizem pri PZ Janko Mirnik, predsednik PD Kranj Franjo Klojčnik in drugi. Ob tej priložnosti je Janko Mirnik v imenu komisije za alpinizem daril kranjskemu odseku novo plezalno vrv. Jože Žvokelj pa je vsem udeležencem proslave podaril zelo lepe miniaturne plezalne kline, ki so jih člani AO sami izdelali.

Danes so alpinisti na pobočjih Storžiča prikazali vse vrste in metode plezanja. — R. Č.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Finale LRS — B program

Triglav prvak

Trbovlje, 14. oktobra — Z današnjo zmago v finalnem tekmovanju v Trbovljah so si atleti Triglava osvojili naslov prvaka Slo-

Atletika

venije v B programu pri moških in ženskah. Postavili so vrsto odličnih rezultatov. Omenimo naj nov mladinski rekord za mlajše mladince v teku na 4 x 100 metrov, ki ga je postavila štafeta Triglava v času 44,8 in nov državni rekord v metu krogle za pionirje, ki ga je dosegel Satler z metom 16 metrov 47 cm. Nove gorenjske rekorde so dosegli — pri moških Pirjevec v teku na 100 metrov in Mežek v metu kopja, pri ženskah pa štafeta 4 x 100 metrov in Udovčeva v teku na 800 metrov.

Jeseničani so nastopili z nepopolno ekipo in so zavzeli zadnje — četrto mesto.

Rezultati — moški — 100 m: 1. **REZULTATI — moški — 100 m:** 1. Pirjevec (T) 10,9, 2. Protič (T) 11,0, 4. Šmid (J) 11,6; **400 m:** 1. Kleč (T) 52,0, 2. Jenko (J) 52,9, 5. Udir (T) 54,7; **1500 m:** 1. Grašič (T) 4:05,9, 4. Hafner (T) 4:22,9; **3000 m:** 1. Červan (Maribor) 8:15,1, 3. Kordež (T) 9:19,5, 7. Žumer (T) 10:02,0; **4 x 100 m:** 1. Triglav I 46,6, Triglav mladinci izven 44,8; **višina:** 1. Žvab (T) 179, 2. Žener (J) 165, 4. Šušteršič (T) 160; **daljina:** 1. Sevšek (M) 647, 2. Žvab (T) 612, 4. Pristov (T) 589, 5. Žener (J) 581; **krogla:** 1. Blenkuš (T) 13,65, 2. Hafner (T) 12,28, 3. Čufar (J) 11,54; **kopje:** 1. Mežek (T) 54,08, 2. Stružnik (T) 51,50, 4. Čufar (J) 46,90.

Ženske — 100 m: 1. Srebot (Rudar) 13,5, 2. Sajovic (T) 13,6, 3. Ankele (T) 13,7; **800 m:** 1. Udovč (T) 2:22,8, 3. Tolar (T) 2:35,6; **4 krat 100 m:** 1. Triglav 54,7, 2. Rudar 56,8; **višina:** 1. Sajovic (T) 140, 2. Štok (T) 135; **daljina:** 1. Prelogar (Litija) 459, 2. Sajovic (T) 458, 3. Ankele (T) 449; **krogla:** 1. Škoberne (T) 9,75, 2. Mežek (T) 9,63; **kopje:** 1. Mežek (T) 30,75, 4. Nadižar (T) 23,15.

Končni vrstni red — moški: 1. Triglav 12.447, 2. Maribor 11.881, 3. Litija, 4. Jesenice; **ženske:** 1. Triglav 8577, 2. Rudar 7359, 3. Litija in 4. Jesenice. — M. Jeza

Košarka

Republiška liga — moški

Nobene osvojene točke

Moste : Škofja Loka 55:44 (16:19)

Ljubljana, 14. oktobra — V 20. kolu moške košarkarske lige so sinoči domače Moste premagale Škofjo Loko s 55:44 (16:19). — Za Škofjo Loko so bili uspešni: Balderman 18, Krajnik 11, Hafner 8, Čajič 4, Jemc 2 in Oman 1 (prosti meti 16:10); za Moste pa — Lesjak 20, Plešnar 20, Turk 8, Kmetič 7 (prosti meti 137).

V prvem polčasu sta moštvi prikazali zelo nervozno igro, kar nam pove tudi nizek rezultat. Videli smo mnogo zgrešenih podaj, pa tudi pri metih na koš so igravci precej grešili. Po odmoru so Ločani proti pričakovanju povečali vodstvo na 8 košev, žal pa jim naprej ni šlo. Po zaslugi Lesjaka in Plešnarja ter pristranskega sojenja sodnika Prihode iz Ljubljane so v nadaljevanju zmagali domačini. — B. Čajič

Jesenice : Ilir. Bistrica 39:45

Jesenice, 14. okt. — Na igrišču Pod Mežakljo je bila sinoči prvenstvena košarkarska tekma moške slovenske lige med moštvoma Jesenic in Ilirske Bistrice. Domači, ki so v uvodu igrali smiselno in tehnično lepo ter igro tudi vodili, so kmalu popustili. Prvi polčas so igrali neodločeno, v drugem pa niso mogli doseči in premagati gostov, ki so igrali tehnično boljše in upravičeno zmagali.

Rezultat 39:45 (24:24) bi bil lahko v korist domačih in ne gostov, če bi igrali bolj preračunljivo. — Tekmo je motil dež in zato ni bila lepa. — U.

GORENJSKA LIGA

Šk. Loka : Radovljica 74:70 (39:36)

PRIJATELJSKO MEDNARODNO SREČANJE

Jesenice, 14. okt. — Košarkarski klub Javornik je imel včeraj v gosteh KK ASKÖ iz Beljaka in odigral z njim prijateljsko tekmo. V tekmi, ki jo je motil dež, so domači ozko s 46:44 (22:20) zmagali gostje.

Nogomet

Gorenjska nogometna liga

Jesenice : Tržič 0 : 1

Jesenice, 14. okt. — Danes popoldne je bila tu prvenstvena nogometna tekma med Jesenicami in Tržičem. Jeseničani, ki imajo v glavnem pomlajeno moštvo, so pričakovali precejšnjo zmago gostov, vendar so ti — čeprav fizično znatno močnejši — zmagali le s 1:0. Častni gol je dal v 5. minuti prvega polčasa Čustovič. — Sodnik Peter Košir nalogi ni bil kos in je prezrl mnogo obojestranskih napak. V drugem polčasu je izključil Jeseničana Črnologarja in Jana in so tako nadaljevali igro z devetimi igravci in mladinskim vratarjem Smolejem. — P. U.

Sportniki, ne tako!

V zadnjem času vedno pogosteje beremo o mnogih primerih nešportnega vedenja na športnih igriščih. Minulo nedeljo smo bili zopet priča incidenta, ki ga ni povzročil nihče drug, kot naš državni reprezentant v smuških skokih BOŽO JEMC z Bleda. Mogoče ne bi bilo treba tega obešati na veliki zvon, če se ne bi »pregrešil« prav državni reprezentant.

V Sloveniji verjetno ni športnika, ki ne bi poznal Jemca in njegovih uspehov. Vsakdo si ga predstavlja kot vzornega športnika, ki bi moral biti vzor mladim naslednikom. Žal pa nam tale dogodek priča, da ni tako. Jemc se ukvarja tudi z nogometom in nastopa za nogometni klub Bled. Preteklo nedeljo je Bled na domačem igrišču moral obe točki prepustiti borbenejšim nogometašem iz Železnikov. To Jemcu ni in ni šlo v račun, zato se je po končani tekmi na najbolj primitiven način znesel nad enim izmed igravcev iz Železnikov ;za sodnikovim hrbtom ga je fizično napadel in ga s pestjo sunil v obraz, da je le-ta pričel krvaveti. Napadeni bi mu udarec lahko vrnil, a mu ga ni, ker se je [illegible]no bolje kot reprezentanc Jemc zavedal, da tako vedenje ne pristoji prvemu športniku.

Športnik mora znati športno prenašati tako zmage kot tudi poraze. Jemc se, kot kaže, tega načela ne zna držati. Ali bo tudi na skakalnih tekmah knockoutiral vse tiste, ki se bodo uvrstili predenj?

Če se spomnimo raznih Šekularcev, Kovačev in ne nazadnje tudi [illegible]cev, lahko le z žalostjo ugotovimo, da taki izpadi teh in podobnih prenapetežev jemljejo športu in športnikom dobro ime. — Tone Mohorič

Rokomet — Republiška liga — moški

Zmago so obrnili v poraz

Tržič, 14. oktobra — Na domačem igrišču bi tržiški rokometaši kmalu pripravili presenečenje in premagali vodeče moštvo v republiški ligi — ljubljanski Krim, ki je še lani nastopal v drugi zvezni ligi. Po odlično zaigranem prvem polčasu, so domačini v drugem popustili in ga izgubili s 4:12. Odločilna za poraz Tržičanov je bila »smola«, saj so v drugem delu zastreljali tri sedemmetrovke in enkrat zadeli vratnico!

Domačini so odlično začeli in kmalu povedli s 4:1 in 5:2, polčas pa so zaključili v svojo korist celo z 9:5. V drugem polčasu pa jim je »hude udarce prizadejal« Dostal, ki je iz nepripravljenih položajev (kar skozi domačo obrambo) trikrat zadel mrežo.

Najboljši na igrišču je bil domačin Hladnik, ki je zelo hitro in uspešno gradil igro, posebno nevarnost pa sta za ljubljanskega vratarja pomenila skupaj z Vidovičem. Za zmagovavce je dal 7 golov Jankovič, medtem ko so igravci najboljšega slovenskega strelca Dominika odlično »prijeli« in je dosegel le tri gole. Toliko jih je dal tudi Vidovič.

Postav obeh moštev žal ne vem, ker me klubski funkcionarji (po sodnikovem naročilu!?) niso pustili k zapisnikarski mizi, kjer pa so mesto našli reditelji in službujoči (kaže, da so to le zato, da lahko nemoteno spremljajo potek igre)! — J. Žontar

Republiška liga — ženske

SLOVAN : MLADOST 7:4 (2:2)

Ljubljana, 14. okt. — Takoj v začetku so povedle gostje iz Kranja in imele igro ves prvi polčas v svojih rokah. Drugi pa je pripadel domačinkam s Kodeljevega, ki so z nekaj hitrimi protinapadi Kranjčanke popolnoma zmedle. — Tem je manjkalo volje in so dopustile, da je Slovan razliko povečal v svojo korist. Ves drugi polčas Kranjčanke niso dosti streljale na gol. — Pri Mladosti je bila najboljša vratarka Udovčeva.

Za Slovan so bile uspešne: Urbančič 3, Rozman 2, Kralj 1 in Arko 1; **za Mladost pa** Kolman 2, A. Ankele 1 in Kristan 1. — Sodnik Savčič iz Ljubljane je sodil zelo slabo. — M. K.

Gorenj. rokometna liga — ženske

TRŽIČ : MLADOST B 4:3

Tržič, 14. okt. — Danes dopoldne je bila na igrišču TVD Partizan odigrana tekma med domačo rokometno ekipo in B ekipo Mladosti iz Kranja. Zmagale so domačinke s 4:3 (3:0).

Strelke — Sitar 2 ter Veljkovič in Šter po 1 za Tržič, za Mladost B pa Dagarin 2 in Liphart 1. — J.

Gorenjska liga

Namizni tenis

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER — PRVAK

Jesenice — V minulem tednu je bilo na Jesenicah zaključeno finalno medobratno tekmovanje Železarne v namiznem tenisu. Ekipa železarskega izobraževalnega centra (Cih, Buh, Smolej) je v finalni odločilni tekmi premagala ekipo Javornika s 5:1 in tako postala prvak za sezono 1962-63. Sodelovanje na medobratnem tekmovanju v Železarni dokazuje, da so v izobraževalnem centru tudi svobodne [illegible]tivnosti dokaj razgibane. — U.

Madžarska : Jugoslavija 0 : 1

Budimpešta, 14. oktobra — Danes je jugoslovanska nogometna reprezentanca na Nep stadionu prekinila 31-letno tradicijo zmag Madžarske, ko jo je z golom Galića v 70. minuti presenetljivo premagala. Jugoslovanska reprezentanca je četrta, ki ji je uspel tak podvig. Doslej so bili Madžari na svojem igrišču premagani namreč le od Čehoslovakov, Rusov in Avstrijcev.

Še en napad na sodnika

V Preddvoru je bila minulo nedeljo nogometna tekma med moštvoma TVD Partizan Visoko in Preddvor. Slednja sta se uvrstila v finale iz prejšnjih tekmovanj (začela so se v sredo), ki so bila v počastitev krajevnega praznika. Izpadli sta moštvi Trboj in Predoselj, za prvaka in pokal krajevne organizacije ZB Preddvor pa sta se potegovala, kot že omenjeno, Visoko in domače moštvo.

Tekmo, ki jo je sodil **Drago Arh** iz Kranja, je gledalo okoli 200 gledavcev. Do polčasa, ki se je končal z 2:1 za goste, se je tekma odvijala več ali manj borbeno in športno, le sem in tja je moral sodnik opozoriti na grobo igro igravcev obeh moštev. Prvi gol so dosegli domačini iz enajstmetrovke, gostje pa so kmalu zatem dosegli dva regularna gola. Očitno je bilo, da so gostje v premoči. To se je še bolj pokazalo, v drugem polčasu. Ker so domači želeli zmagati in obdržati pokal doma, so pričeli z dokaj borbeno, a ne fair igro. Sodnik jih je opozarjal. Kakih 15 minut pred koncem tekme je kapetan domačega moštva pristopil k sodniku in mu zagrozil, da ne bo tako lepo prišel z igrišča po končani tekmi. Skrčil je celo pesti(!). Sodnik ga je opozoril na grobost in pozval moštvo naj igra športno. Ker to ni pomagalo, je sodnik kapetana domačega moštva izključil. Toda kmalu se je le-ta spet pojavil na igrišču. Ko je sodnik to opazil, je tekmo ustavil in zahteval, naj v dveh minutah zapusti igrišče, sicer bo prekinil tekmo. Ker se kapetan moštva ni zmenil za sodnikovo opozorilo, je sodnik odpiskal konec tekme.

Tedaj se je začelo. Domačini so sodnika obkolili pred garderobo in mu grozili. Dva mladinca pa sta ga pričela brcati. Sodnika so zaščitili gostje-tekmovavci in nekateri domači nogometaši.

Pokal, ki bi ga morali prejeti gostje za zmago, ni bil podeljen, ker je bila tekma nepravilno končana. Torej je le ostal v Preddvoru(!). Sodnika Arha smo vprašali, kaj meni o izgredu v Preddvoru: **»Menim, da so eni kot drugi igrali dokaj grobo, moral sem jih opozarjati. V drugem polčasu pa je grobost domačinov prišla še bolj do izraza. Z grobo igro so hoteli osvojiti pokal. Upošteval sem sodniška pravila, zato sem tekmo prekinil 13 minut pred koncem. Nekateri igravci domačega moštva in gledavci so se obnašali vse prej kot športno. Taki izgredi kvarijo ugled ne samo nogometu, temveč našemu športu sploh. Še bolj žalostno pa je, da je bila tekma v počastitev krajevnega praznika« — je zaključil** sodnik Drago Arh. — K.

Kegljači podreškega kluba »Simon Jenko« so si dalj časa močno želeli pokrito in zaprto kegljišče, ki bi jim tudi v slabem vremenu služilo za vadbo. Kot lahko vidimo na sliki, se jim bo želja kmalu izpolnila, saj bodo dobili dvostezno kegljišče, kjer bo lahko še precej zanimivih srečanj

NAŠA ČRTICA

Nagrada

»Trdiš, da nisi zavisten, če tvoj sosed sprejme za nagrado ograda, ti pa siromašno hruševo vodo; da so zate tudi razočaranja nagrade,« je Nikodem, moj stari prijatelj, dregal vame.

»Da bo tvoja duša imela mir, da boš zadovoljen, da ne boš krivično sodil, poslušaj mojo skromno besedo! Zgodilo se je;jaz ubogi Žebrak na stvari ne morem ničesar spremeniti! In še to pomni: skromnost ustvarja veličine...« sem se otepal prijateljevega nepričakovanega napada in pričel pripovedovati drobno, vendar resnično doživetje...

— - —

»Vendar, vendar, vendar sem te našel,« me je žarečih lic pozdravil na cesti znanec Krišpin in pričel tožiti o sitnostih, ki jih ima s svojima dvema hčerkama — z Uršo in Špelo — ter pričel šariti z obljubami.

»Gre za to,« je modroval, »da z mojima dvema dečvama — osmi razred osemletke obiskujeta — predelaš matematiko. Leto gre h kraju. Nista najšibkejši, pa tudi odlični nista! Sam boš ugotovil stanje. Drži pa: potrebno jima je vodstvo, bodi jima vodnik. Ker težko hodiš, pridem pote z avtomobilom, po opravljenem delu te spet odpeljem na dom. Višina honorarja ne pride v poštev! Važno je, da bo delo kronano z uspehom, da bo omogočen prestop v kak drug zavod.«

Pristal sem na moledovanja. Da so avtomobilske vožnje izostale, to si lahko vsakdo sam misli. Nu, to me ni motilo in bolelo, pač pa sem bil vesel pozornosti, ki sa jo deklini pokazali pri delu.

»Ti prijatelj, glej, da bo vse v najlepšem redu, vedve pa — posebno ti, Ursa! — bodita poslušni in pazljivi, sicer bo rompompom! se je ob neki priliki izprsil znanec Krišpin ter zabelil svojo besedo: »Honorar je honorar, nagrada pa nagrada... In — nagrada bo sledila, ko bom v letnih izkazih bral oceni!«

Priznati moram — znanec Krišpin mi ne bo zameril — da me je besedičenje najprej motilo, hkrati pa me je dana obljuba podžgala: s še večjo vnemo sem dekletoma razvozljaval razna aritmetične in geometrijske uganke.

Napočil je dan zmage. Dečvi sta iz predmeta prejeli prav zadovoljivi oceni. Znanca, mojega Krišpina, tedaj ni bilo doma, pač pa se je v dnevni sobi Krišpinovega doma zadovoljno vrtela mamica, ki se je zahvaljevala za moj trud, izplačala honorar in ob slovesu segla v mojo desnico in sladko zažgolela: »Z očkom — ne vem, kje danes kolovrati — se bosta že še pomenila, saj se večkrat srečata na cesti.«

Naključje je res nekega dne priparalo znanca Krišpina pred moje oči. Od sile neugodno mu je bilo srečanje, v zadregi je zajecljal: »Kar povej, kdaj te smem pozdraviti v našem preurejenem domu!«

»Če družinici ni neugodno — dobro veš, da nerad kratim dobro vzdušje — bom svojo dolžnost opravil v torek ob šestnajsti uri,« sem nerodno odgovoril.

»Obljubo je treba izpolniti! Mudi se mi, delavci čakajo. Torej v torek!« je še zagodel znanec Krišpin in nato pohitel v bližnjo točilnico.

— - —

»Le čemu se preoblačiš!« je godrnjala žena, ko sem si na dogovorjeni dan natikal nedeljsko obleko.

»Razumno bitje si! V preurejen dom stopiti, prejel bom nagrado, to pomeni: človekova zunanjost mora ustrezati prazničnemu razpoloženju,« sem odgovoril ves prevzet, se poslovil od žene in šel na dom, kjer sem prodajal svojo učenost.

Na vratih znanca Krišpina me je pozdravila gostiteljica: »Pravkar sem hotela iti do zdravnika. Na vratih sem pustila listek, kjer vas prosim, da me počakate pred hišo, dokler se vrnem. Očka je nekje v mestu. Urška se mudi pri babici, Špelca je na kopanju... Nič naj vas to ne moti!«

Gospodinjina beseda me je spravila v zadrego, še bolj pa preurejeni dom, ki je bil od dne, ko sem prenehal poučevati, pravljično urejen: ob steni, nasproti vhoda, pozdravijo gosta lončnice, ki so v etažah pritrjene na železnik drogovih, na posebni mizici počiva televizor, na drugi razkošen radijski sprejemnik, poleg njega ličen tranzistor — last Urše in Špele, v kuhinji, ki je od dnevne sobe ločena s prozornim zastorom, stojijo hladilnik, dva električna kuhalnika, nasproti tega razkošja bojler, pod njim visi pekač zares pravcati paradiž! — in pred hišo — štirisedežni avtomobilll...

Toliko truda in znoja je stala ta pravljica,« sem jecljajoč hvalil razkošnost in buljil v zapeljivost.

»Dober je naš očka, moj možek! Takoj bo kavica. Ne hudujte se, ker bova morala kar sama popiti osvežujočo pijačo! Že vre, že vre — in sedaj uživajte!« je sladko drobila gospodinja besedo za besedo in vmes na vse pretege hvalila očka, ki sem ga imel priliko spoznati v različnih razpoloženjih...

»Zahvaljujem se, gospa, preblaga gospa, za dobroto! Ne bom vas po nepotrebnem zadrževal... pozdravite mi očka!« sem zmedeno blebetal, zgrabil za kljuko, odprl vrata in zbežal iz paradiža v prostost...

»Da ne pozabim: očka mi je naročil, naj vas obvestim, da se bosta prav gotovo ob kaki ugodni priliki srečala v mestu!« je kričala Krišpinova zakonska družica za menoj.

— - —

»No, in nagrada?« me je vprašala žena, ko sem zasopel in ves prevzet od doživetega s solzami v očeh stopil v kuhinjo svojega skromnega doma in se zleknil utrujen na otomano.

»Ne nadleguj me po nepotrebnem, draga Jagoda! Pusti me v miru, da se vse doživeto nemoteno poleže, da se usede... Da pa bo ukročena tvoja radovednost in da ne grešim zoper bonton, vedi, da je bila — hruševa voda odlična...« sem s poudarkom odgovoril in si z očmi utrl solze ginjenosti in hvaležnosti.

VACLAV DRŽAJ

Množičnost in skrb za kadre

Pretekli teden sta imela sekretariat in izvršni odbor občinske zveze za telesno kulturo Kranj redno sejo, na kateri so obravnavali program dela za leto 1963.

V prihodnjem letu bodo vso skrb posvetili obstoječim društvom, hkrati pa bodo poskrbeli tudi za ustanavljanje novih, kjer so za to dani pogoji. Ena izmed najvažnejših nalog bo koordinirano delo na področju telesne vzgoje na šolah. Pa tudi na telesno vzgojo in rekreacijo v podjetjih niso pozabili. Iz programa tudi povzemamo, da so v občinskem merilu dali prednost smučanju, atletiki, orodni telovadbi, nogometu, rokometu, odbojki in namiznem tenisu. Posebno skrb bodo posvetili tudi vzgoji kadrov, predvsem nižje stopnje, medtem ko bi skrbeli za vzgojo višjih kadrov skupno s centrom za vzgojo kadrov pri okrajni zvezi za telesno kulturo. Skrb za kadre je poglavitna naloga, saj je znano, da bo zveza morala v bližnji prihodnosti v glavnem prevzeti tudi posle dosedanjega sveta za telesno vzgojo. Za Kranj bodo kadri nujno potrebni, zakaj že drugo leto se obeta izgradnja centralnega športnega stadiona in zimskega kopališča, ki bosta imela sodobne naprave. Take naprave pa terjajo za pravilno uporabljanje in organizacijo tekmovanj in drugih prireditev precej kadra, ki bo strokovno sposoben voditi telesno kulturo v občini po začrtani poti. — Č.

Odbojka

Tesna zmaga Jeseničanov

Jesenice, 14. okt. — Danes dop. je bila na Jesenicah prvenstvena odbojkarska tekma med ekipama odbojkarskega kluba Jesenice in odbojkarskega kluba Žirovnica, ki je bila za Jeseničane odločilna za [illegible]di dosega I. mesta v II. republiški ligi. Jeseničani niso igrali zadovoljivo, marveč razburljivo in raztreseno in so zmagali šele po petem setu s 3:2.

Rezultati: 15:5, 10:15, 10:15, 15:7, 15:10.